

SPRAWOZDANIE Z OBRAD GRUPY TEMATYCZNEJ
„RE-DISCOVERING GROUNDED THEORY. FORTY YEARS OF THE RESEARCH PRACTICE”,
ODBYWAJĄCEJ SIĘ W RAMACH
VII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI METODOLOGII BADAŃ SPOŁECZNYCH
ZORGANIZOWANEJ PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE
(ISA RC33-LOGIC AND METHODOLOGY IN SOCIOLOGY)
WŁOCHY, NEAPOL, 1-5 WRZEŚNIA 2008

W dniach 1-5 września 2008, w ośrodku akademickim Campus di Monte Sant'Angelo na Università di Napoli „Federico II” we Włoszech, odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja poświęcona Metodologii Badań Społecznych zorganizowana przez Międzynarodowe Towarzystwo Socjologiczne (ISA RC33 – Logic and Methodology in Sociology).

W ramach Konferencji zorganizowano szereg grup tematycznych, w których zgodnie ze swoim profilem zainteresowań udział wzięli referenci reprezentujący różne ośrodki naukowe z całego świata. Wśród organizatorów grup tematycznych nie zabrakło także przedstawicieli polskiej socjologii. Wyraźnym akcentem wśród przeważającej liczby grup tematycznych ukierunkowanych na socjologię ilościową, była, skupiająca wielu wyśmienitych socjologów jakościowych, grupa tematyczna pt. „Re-discovering Grounded Theory. Forty Years of the Research Practice” zorganizowana przez profesora Krzysztofa Koneckiego (Uniwersytet Łódzki, Polska). Stała się ona polem wymiany doświadczeń oraz świetną okazją do dyskusji na temat badań socjologicznych prowadzonych w nurcie jakościowym. Jej przewodnim i zarazem kluczowym motywem była czterdziesta rocznica powstania metodologii teorii ugruntowanej. Z tej okazji przygotowano pięć sesji, poświęconych różnym aspektom jej zastosowania w praktyce badawczej.

W grupie „Re-discovering Grounded Theory. Forty Years of the Research Practice” na pięciu sesjach tematycznych odbywających się w dniach 3-4 września, zaprezentowano łącznie 19 referatów. Wśród referentów znaleźli się socjologowie z wielu ośrodków akademickich całego świata (Niemiec, Polski, Kanady, Włoch, Szwajcarii, Belgii).

Pierwszego dnia (środa, 3 września) odbyły się trzy sesje tematyczne. Na sesji pierwszej pt. "Foundations of GT" prowadzonej przez Profesora dr hab. Krzysztofa T. Koneckiego referaty wygłosili: Joerg Struebing (University of Tübingen, Niemcy), Basile

Zimmerman (University of Geneva, Szwajcaria), Luca Ghirotto (University of Trento, Italy) a także dwoje przedstawicieli polskiej socjologii, Ireneusz Krzemiński (Uniwersytet Warszawski) oraz Irena Szlachcicowa (Uniwersytet Wrocławski). Zaprezentowane na sesji wystąpienia stanowiły ciekawy i niezwykle inspirujący wstęp do dyskusji nad teoretycznymi podstawami metodologii teorii ugruntowanej i ich znaczeniem dla późniejszego rozwoju tego kierunku metodologicznego. Referenci dużo uwagi poświęcili na wskazanie istotnych ich zdaniem problemów związanych z zastosowaniem GT w praktyce badawczej. Dyskutowano także nad możliwościami, jakie przed badaczami otwiera stosowanie coraz szerzej dostępnych programów komputerowych wspomagających proces analizy danych jakościowych.

Tego samego dnia odbyła się również sesja pt. "Application of GT in Sensitive Contexts", której także przewodniczył Profesor Krzysztof Konecki. Swoje referaty zaprezentowali obok kanadyjskiego socjologa, Jasona Luckerhoff'a, trzech reprezentanci socjologii jakościowej z Uniwersytetu Łódzkiego (Polska), Piotr Chomczyński, Izabela Ślęzak oraz Dominika Byczkowska. Autorzy wystąpień pragnęli podzielić się swoimi refleksjami i doświadczeniami, jakie zdobyli w pracy badawczej wykorzystując metodologię teorii ugruntowanej w badaniu drażliwych kwestii społecznych (mobbing, prostytutcja) oraz problematyki cielesności. Zwrócili także uwagę na niezwykle ważny dla rozwoju badań jakościowych problem instytucjonalnych barier związanych z pozyskiwaniem grantów na projekty badawcze przygotowane zgodnie z wymogami metodologii teorii ugruntowanej.

W trzeciej i zarazem ostatniej tego dnia sesji, zatytułowanej „Transdisciplinarity and GT & Cultural Context In GT applications” i prowadzonej przez Joerga Struebing'a (University of Tübingen, Niemcy) swoje referaty wygłosili: organizator grupy tematycznej Krzysztof Konecki, a także Łukasz Marciniak (Uniwersytet Łódzki, Polska) i Massimiliano Tarozzi (University of Trento, Italy). Z powodu nieobecności autora artykułu Alain'a Colsoul'a (Universite Libre de Bruxelles, Belgium) został zaprezentowany przez jego współpracownika. Podczas sesji referenci przedstawili wiele aktualnych i wciąż czekających na rozstrzygnięcie kwestii dotyczących wpływu różnic kulturowych, językowych, a także wcześniejszych doświadczeń badacza wynikających z uprawiania konkretnej dyscypliny naukowej na całokształt procesu badawczego. Prowadzona dyskusja dotyczyła pojawiających się trudności związanych z przekładalnością na języki narodowe terminów i pojęć wywodzących się z metodologii teorii ugruntowanej oraz tłumaczeniem wyników badań prowadzonych w językach narodowych na język angielski. Kolejnym ważnym problemem poruszonym na sesji

było wykorzystanie procedur metodologii teorii ugruntowanej w badaniach opartych na danych wizualnych.

Drugiego dnia (czwartek, 4 września) odbyły się dwie sesje zatytułowane „Practical aspects of GT developments”, którym przewodniczył Łukasz Marciniak. Sesję pierwszą rozpoczęła Anna Kacperczyk (Uniwersytet Łódzki, Polska) referatem pt. „Codes and categories in rock climbers’ social world analysis”. Ponadto w sesji udział wzięli Beata Glinka (Uniwersytet Warszawski, Polska) oraz Svetlana Gudkova (Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Polska) a także Jakub Niedbalski (Uniwersytet Łódzki, Polska). Sesję zamykał referat przedstawiciela gospodarzy konferencji Matteo Artoni’ego. Przedstawione na sesji referaty ukazywały niezwykle szerokie możliwości zastosowania metodologii teorii ugruntowanej w badaniu różnorodnych kwestii społecznych, takich jak przedsiębiorczość, niepełnosprawność intelektualna oraz społeczny świat wspinaczki wysokogórskiej. Inspirującym zagadnieniem poruszonym podczas wystąpień jak i w trakcie dyskusji były metodologiczne aspekty wykorzystywania procedur teorii ugruntowanej w prowadzonych przez referentów badaniach.

Na drugiej i zarazem ostatniej sesji odbywającej się w ramach grupy tematycznej „Re-discovering Grounded Theory. Forty Years of the Research Practice”, referat na temat “The writing Method in Grounded Theory” wygłosiła Enrica Tedeschi (Universita di Roma Tre, Włochy). Autorka skoncentrowała się na problematyce narracji jako kluczowej kwestii w procesie prowadzenia badań z zastosowaniem teorii ugruntowanej. Na sesji odczytany został także referat Francois’a Guillemette (Universite du Quebec a Trois-Riveres, Canada) i Ann Dale (Royal Roads University), rozważający epistemologiczne, ontologiczne i metodologiczne aspekty wykorzystania elektronicznej platformy multimedialnej w interdyscyplinarnych badaniach jakościowych.

Po zakończeniu ostatniej sesji, odbyło się oficjalne zamknięcie grupy tematycznej przez Profesora Krzysztofa Koneckiego, który skierował słowa podziękowania do wszystkich uczestników biorących udział w obradach. Jednocześnie zachęcił do nadsyłania artykułów przygotowanych z wygłoszonych referatów. Najlepsze z nich zostaną opublikowane w specjalnym numerze pisma **Qualitative Sociology Review**. Żegnając się z obecnymi na sali obrad, Profesor Konecki zaprosił wszystkich do uczestnictwa w organizowanej przez Katedrę Socjologii Organizacji i Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego oraz przez ESA QM RN 20,

Międzynarodową Konferencję 4th Midterm Conference: Teaching Qualitative Methods, odbywającą się w Łodzi (Polska) w dniach 15-17 września 2008.

Konferencja zorganizowana przez Międzynarodowe Towarzystwo Socjologiczne (ISA) była jednym z najważniejszych wydarzeń naukowych bieżącego roku. Należy podkreślić, że grupa tematyczna „Re-discovering Grounded Theory. Forty Years of the Research Practice”, jako jedna z nielicznych reprezentujących podczas tej konferencji nurt socjologii jakościowej, cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno referentów, jak i licznie przybyłych słuchaczy i dyskutantów. Skupiając grono wybitnych badaczy z całego świata udało się zaprezentować szerokie spektrum zainteresowań badawczych oraz ukazać specyfikę wykorzystania metodologii teorii ugruntowanej w różnych kontekstach kulturowych. Obrady grupy tematycznej ukazały także wyraźnie niesłabnące zainteresowanie badaczy teorią ugruntowaną, która od przeszło 40 lat obecna jest w badaniach oraz rozważaniach teoretycznych. Tym samym jawi się ona jako niezwykle atrakcyjne podejście metodologiczne, po które sięgają zarówno doświadczeni jak i początkujący badacze.

Izabela Ślęzak, Jakub Niedbalski